

APSTIPRINU:

VSIA „Latvijas Jūras administrācija”
Jūrnieku reģistra vadītājs

_____ **J. Spridzāns**

2021. gada ____.

Mācību kursu standartprogramma

„Medicīniskā aprūpe”

(Versija Nr.1)

**(Minimālās prasības mācību kursa programmas noformēšanai,
saturam un īstenošanai)**

Izstrādāts saskaņā ar Ministru kabineta 2015. gada 15. decembra noteikumiem Nr.710
“Jūrnieku profesionālās sagatavošanas programmu sertificēšanas, īstenošanas un uzraudzības
noteikumi”.

Saturs

Lappuse

Ievads	3
I. Programmas mērķis	3
II. Plānotie rezultāti	3
III. Programmas apguves kvalitātes novērtēšana	4
IV. Apmācāmo uzņemšanas noteikumi	5
V. Mācību grupas ierobežojumi	5
VI. Mācību plāns	5
VII. Prasības mācībspēku kvalifikācijai	6
VIII. Infrastruktūra	6
Mācību telpas (T)	6
Laboratorijas (LAB)	6
IX. Tehniskais nodrošinājums	7
Mācību iekārtas un aprīkojums (A)	7
X Informatīvais nodrošinājums	7
Metodiskie mācību līdzekļi (M)	7
Mācību literatūra (L)	7
Papildu literatūra (P)	7
Uzskates līdzekļi (U)	7
Video un audio materiāli (V)	7
Digitālie mācību līdzekļi un resursi (D)	8
IMO izdevumi (IMO)	8
Izdales materiāli (IM)	8
XI. Pielikums	8
1. Mācību procesa grafiks	8
2. Programmas instruktoru saraksts	9
3. Programmas vērtētāju saraksts	9
4. Prasmju apliecība	10
5. Detalizētais mācību plāns	12
6. Noslēguma pārbaudījuma dokumentācija	12

Ievads

Mācību kursa „Medicīniskā aprūpe” standartprogramma ir izstrādāta atbilstoši STCW kodeksa A-VI/4-2 standartam, ņemot vērā STCW konvencijas 2010. gada grozījumus un IMO paraugkursa 1.15 prasības/rekomendācijas.

I. Programmas mērķis

Nodrošināt zināšanas un prasmes medicīniskās aprūpes sniegšanā uz kuģa, nepieciešamo kompetenču ieguvei, lai apmācāmais spētu:

1. Nodrošināt medicīnisko aprūpi slimniekiem un cietušajiem, kamēr viņi atrodas uz kuģa;
2. Piedalīties koordinētās darbībās medicīniskās palīdzības sniegšanai uz kuģiem.

II. Plānotie rezultāti

Apgūstot programmas teorētisko daļu, apmācāmajam:

1. Jāzina kā aprūpēt cietušo:
 - ✓ galvas vai muguras traumu gadījumos;
 - ✓ ausu, deguna, kakla vai acu traumu gadījumos;
 - ✓ ārējās vai iekšējās asiņošanas gadījumos;
 - ✓ apdegumu, applaucējumu vai apsaldējumu gadījumos;
 - ✓ kaulu lūzumu, izmežģījumu vai muskuļu traumu gadījumos.
2. Jāzina kā aprūpēt brūces, veikt brūču dziedināšanu un infekciju ārstēšanu;
3. Jāzina sāpju noņemšanas metodes un pielietojamie līdzekļi;
4. Jāzina pielietojamās metodes šūšanas un ievainoto ķermeņa daļu nekustīguma nodrošināšanai;
5. Jāzina metodes akūtu vēdera slimību ārstēšanai;
6. Jāzina metodes elementārai ķirurģiskai ārstēšanai;
7. Jāzina apsaitēšanas un pārsiešanas veidi;
8. Jāzina cietušu vai slimu personu kopšanas pamatprincipus;
9. Jāzina, kā ārstēt slimības, tostarp:
 - ✓ ārkārtas situācijās iegūtās medicīniska rakstura problēmas un ievainojumus;
 - ✓ seksuāli transmisīvas slimības;
 - ✓ tropiskās un infekciju slimības.
10. Jāzina alkohola un narkotisko vielu lietošanas sekas un to ārstēšanu;
11. Jāzina stomatoloģijas pamati;
12. Jāzina ginekoloģijas, grūtniecības un dzemdību aprūpes pamati;
13. Jāzina kā veikt jūrā izglābtu personu medicīnisko aprūpi;
14. Jāzina, kā rīkoties nāves gadījumā uz kuģa;
15. Jāpārziņina kuģa mikroklimata, sanitārijas un higiēnas jautājumus;
16. Jāzina slimību profilakses pasākumi, tostarp:
 - ✓ dezinficēšana, kukaiņu un grauzēju iznīdēšana;
 - ✓ vakcinācijas.

17. Jāpārzina medicīniskos kuģa pierakstus, starptautiskās un nacionālās medicīniskās likumdošanas pamatnostādnes;
18. Jāzina ārējās palīdzības iespējas, ieskaitot:
 - ✓ medicīniskās radio konsultācijas;
 - ✓ cietušas vai ievainotas personas transportēšanas nosacījumus, tostarp evakuācija ar helikopteru;
 - ✓ cietušu vai slimu personu medicīniskā aprūpe, iesaistot palīdzības sniegšanā ostu (krasta) medicīnas speciālistus.

Apgūstot programmas praktisko daļu, apmācāmajam:

1. Jāprot identificēt simptomus, pamatojoties uz klīniskās pārbaudes un slimības vēstures koncepciju;
2. Jāprot piemērot pasākumus, lai ierobežotu infekciju un slimību izplatīšanos;
3. Jāprot ārstēt ievainojumus un slimības. Piemērojamajai profilaksei jāatbilst vispārpieņemtai medicīniskai praksei un attiecīgajām valsts un starptautiskajām medicīniskajām vadlīnijām;
4. Jāprot veikt zāļu un ārstniecības līdzekļu dozēšanu un pielietošanu atbilstoši ražotāja ieteikumiem un vispārpieņemtai medicīniskai praksei;
5. Jāprot savlaicīgi konstatēt nozīmīgas izmaiņas pacienta stāvoklī;
6. Jāprot veikt klīniskās pārbaudes procedūras;
7. Jāprot veikt evakuācijas metodes un sagatavošanās pasākumus, pacienta stāvokļa uzlabošanai;
8. Jāprot veikt procedūras medicīniskās radio konsultācijas saņemšanai.

III. Programmas apguves kvalitātes novērtēšana

Par programmas mērķa sasniegšanu liecina apmācāmā:

1. Teorētisko nodarbību 90 % apmeklējums;
2. Praktisko nodarbību 100% apmeklējums;
3. Pozitīvs vērtējums noslēguma pārbaudījumos.

Ja mācību iestāde izmanto testu kā pārbaudes veidu, tad savā teorētisko zināšanu noslēguma pārbaudījumā jāiekļauj ne mazāk kā 30 jautājumi vienā variantā. Lai noslēguma testu uzskatītu par nokārtotu, apmācāmajam jāiegūst 70% pozitīvs vērtējums

Par praktisko uzdevumu izpildi liecina pozitīvs novērtējums atbilstoši izstrādātajiem vērtēšanas kritērijiem.

Gadījumā, ja apmācāmā persona noslēguma pārbaudījumā ir saņēmusi negatīvu novērtējumu, tad tai tiek dota iespēja atkārtoti kārtot to. Ja arī otro reizi noslēguma pārbaudījums netiek nokārtots, persona apgūst mācību kursu programmu atkārtoti.

Pēc sekmīgas programmas apguves mācību iestāde apmācāmajai personai izsniedz prasmju apliecību (COP).

IV. Apmācāmo uzņemšanas noteikumi

Prasības uzņemšanai programmā:

- ✓ Apgūta jūrnieku mācību kursu programmas „Pirmā medicīniskā palīdzība” atbilstoši STCW kodeksa A-VI/4-1 standarta prasībām; vai iepriekš apgūta jūrnieku mācību kursu programmas „Medicīniskā aprūpe” atbilstoši STCW kodeksa A-VI/4-2 standarta prasībām;
- ✓ Augstāk minēto kursu apguvi apliecina prasmju apliecība (COP) vai atbilstošs derīgs kompetences sertifikāts vai kompetences sertifikāta apstiprinājums (COC Endorsement).

V. Mācību grupas ierobežojumi

Maksimālais apmācāmo skaits vienā grupā teorētiskajām nodarbībām ir 24 personas.

Komplektējot mācību grupu praktiskajām nodarbībām, ir jāņem vērā pieejamā materiāli – tehnisko līdzekļu bāze.

VI. Mācību plāns

Nr. p.k.	Tēmas un apakštēmas	Stundu skaits ¹		
		Teorija	Praktiskās nodarbības	Kopā
1.	Pirmā palīdzība - atkārtojums			6.0
2.	Cietušo aprūpe			7.0
3.	Cietušo kopšana			3.5
4.	Slimības			4.5
5.	Alkohola un narkotiku lietošanas sekas			3.0
6.	Stomatoloģija			1.0
7.	Ginekoloģija, grūtniecība un dzemdības			2.0
8.	No ūdens izglābto personu aprūpe, ieskaitot avārijā cietušu personu, hipotermijas stāvoklī esošu un aukstuma iedarbībai pakļautu personu aprūpe			2.5
9.	Nāve jūrā			1.0
10.	Sadzīves apstākļu kontrole uz kuģiem			2.0
11.	Slimību novēršana			1.0

1

Piezīmes:

Mācību stundu skaits ir norādīts akadēmiskajās stundās (40 minūtes)

Mācību iestāde, sastādot mācību plānu, sadala norādīto minimālo mācību stundu skaitu attiecīgajos priekšmetos un nosaka teorētisko un praktisko mācību stundu skaitu.

Ieteicamais maksimālais stundu skaits dienā – 11 akadēmiskās stundas

12.	Kuģu medicīniskie pieraksti			1.0
13.	Medikamenti un medicīniskais aprīkojums			4.0
14.	Ķirurģiskais aprīkojums, instrumenti un izejvielas			4.0
15.	Ārējā palīdzība			3.0
16.	<i>Noslēguma pārbaudījums – ieskaite</i>			1.5
Kopā:				47

Par programmas īstenošanu atbildīgā(s) persona(s): _____
(paraksts, vārds un uzvārds, amats)

VII. Prasības mācībspēku kvalifikācijai²

Nodarbību veids	Minimālās prasības mācībspēku kvalifikācijai
Teorētiskās nodarbības	✓ Sertificēts, praktizējošs ārsts ar pieredzi pirmās medicīniskās palīdzības sniegšanā; ✓ Persona apmācīta saskaņā ar STCW kodeksa A-I/6 sadaļas prasībām un sertificēta VSIA "Latvijas Jūras administrācija" Jūrnieku reģistrā, kā instruktors – vērtētājs.
Praktiskās nodarbības	✓ Sertificēts, praktizējošs ārsts ar pieredzi pirmās medicīniskās palīdzības sniegšanā; vai Sertificēts, nodarbināts ārsta palīgs ar vismaz 2 gadu atbilstošu praktisko pieredzi. ✓ Persona apmācīta saskaņā ar STCW kodeksa A-I/6 sadaļas prasībām un sertificēta VSIA "Latvijas Jūras administrācija" Jūrnieku reģistrā, kā instruktors – vērtētājs.

VIII. Infrastruktūra

Mācību telpas (T)

K1. ... (norādīt mācību procesā izmantotās mācību telpas, piem., mācību telpa, vietu skaits 12)

Laboratorijas (LAB)

K1. ... (norādīt mācību procesā izmantotās laboratorijas un vietu skaitu tajās, piem., elektrotehniskā laboratorija, vietu skaits 12)

² Instruktoriem, kuri nodrošina apmācību, izmantojot simulatoru, jābūt apmācītiem un sertificētiem darbam ar attiecīgā tipa simulatoru, kā arī jāpārzina simulatora programmatūra un jāspēj demonstrēt simulatora funkcionālās iespējas atbilstoši STCW kodeksa A-I/12 un B-I/12 iedaļas prasībām.

IX. Tehniskais nodrošinājums

Mācību iekārtas un aprīkojums (A)

A1. (norādīt mācību procesā izmatotās iekārtas un aprīkojumu [nosaukums, skaits], piem., instrumenti, datori, projektori, televizori, trenāžieri u.c.)

Nr.p.k.	Materiāli – tehniskā aprīkojuma un nodrošinājuma nosaukums	Daudzums
A1.	Telpa teorētiskās daļas īstenošanai - parasta klases telpa, kura ir aprīkota ar nepieciešamo aparāturu video, slaidu un citu audiovizuālo materiālu demonstrēšanai, ka arī galdu citu materiālu demonstrācijas nolūkam.	
A2.	Telpa praktiskās daļas īstenošanai – telpa, kurā brīvi un pilnā apmērā var veikt praktiskās nodarbības	
A3.	Kuģa medicīniskā aptieciņa ar pilnu aprīkojumu (izņemot zāles)	
A4.	Laboratoriskais aprīkojums klīnisko testu veikšanai	
A5.	Aprīkojums acu ievainojumu ārstēšanai	
A6.	Dažāda veida šinas, stiprinājumi	
A7.	Saites un pārsienamais materiāls	
A8.	Cilvēka izmēra manekens elpināšanas vingrinājumiem	
A9.	Reanimācijas (elpināšanas) aprīkojums, līdzvērtīgs esošajam uz kuģiem	
A10.	Neila-Robertsona vai līdzvērtīgas konstrukcijas* (izmantojamas uz kuģiem) nestuves	
...		

X Informatīvais nodrošinājums

Metodiskie mācību līdzekļi (M)

M1. ... (norādīt mācību procesā izmantotos metodiskos līdzekļus [nosaukums, izdevējs, izdošanas gads], piem., IMO paraugkursi, instruktora rokasgrāmatas u.c.)

Mācību literatūra (L)

L1. (norādīt mācību procesā izmantoto mācību literatūru [nosaukums, izdevējs, izdošanas gads], piem., mācību grāmatas, u.c. tām pielīdzināma literatūra)

Papildu literatūra (P)

P1. ... (norādīt mācību procesā izmantoto papildu literatūru [nosaukums, izdevējs, izdošanas gads], piem., iekārtu ražotāju rokasgrāmatas/instrukcijas, uzzīņu literatūra, periodiskie izdevumi u.c.)

Uzskates līdzekļi (U)

U1. ... (norādīt mācību procesā izmantotos uzskates līdzekļus, piem., attēli, plakāti, maketi, modeļi, naturāli mācību objekti u.c.)

Video un audio materiāli (V)

V1. (norādīt mācību procesā izmantotos video un audio materiālus [nosaukums, izdevējs, izdošanas gads])

Digitālie mācību līdzekļi un resursi (D)

D1. (norādīt mācību procesā izmantotos digitālos mācību līdzekļus un resursus, piem., elektroniskie izdevumi, interneta resursi, MS PowerPoint prezentācijas, datorapmācības (CBT) programmatūra u.c.)

IMO izdevumi (IMO)

I1. (norādīt mācību procesā izmantotos IMO izdevumus [nosaukums, izdevējs, izdošanas gads], piem., konvencijas, kodeksi, rokasgrāmatas u.c.)

Izdales materiāli (IM)

IM1. ... (norādīt mācību procesā izmantotos izdales materiālus [nosaukums, skaits], piem., vingrinājumi, shēmas, darba lapas, paraugi u.c.)

XI. Pielikums

1. Mācību procesa grafiks

APSTIPRINU:

Izglītības/mācību iestāde vadītājs vai
cita atbildīgā amatpersona

_____ [V.Uzvārds]

2021. gada ____ . _____

Laiks	1.diena (datums)	2.diena (datums)	3.diena (datums)	 diena (datums)
09:00-10:20	1.Mācību tēma; 2.Kursu norises vieta; 3.Instruktoru vārds uzvārds.			
ss:mm-ss:mm				
ss:mm-ss:mm				
ss:mm-ss:mm	Pusdienu pārtraukums	Pusdienu pārtraukums	Pusdienu pārtraukums	Pusdienu pārtraukums
ss:mm-ss:mm				
ss:mm-ss:mm				

2. Programmas instruktoru saraksts

Instruktoru sarakstā tiek iekļautas personas, kuras ir norīkotas par programmas instruktoriem un ir atbildīgas par programmas īstenošanu atbilstoši mācību plānam un grafikam.

	Vārds, Uzvārds	Izglītība, kvalifikācija, kopēja profesionālā darba pieredze	Pasniedzamās tēmas	Instruktoru-vērtētāja sertifikāta Nr.
1.				
...				

3. Programmas vērtētāju saraksts

Vērtētāju sarakstā jāiekļauj personas, kuras ir norīkotas par programmas vērtētājiem un ir atbildīgas par konkrētas programmas īstenošanas kvalitāti kopumā, vērtēšanas jautājumu (uzdevumu) izstrādāšanas un vērtēšanas procedūras ievērošanu.

	Vārds, Uzvārds	Izglītība, kvalifikācija, kopēja profesionālā darba pieredze	Vērtējamās tēmas	Instruktoru-vērtētāja sertifikāta Nr.
1.				
...				

4. Prasmju apliecība

Latvijas Republika
Republic of Latvia

(izglītības iestādes vai mācību centra nosaukums/
name of the educational/training institution)

(juridiskā adrese, tālrunis, e-pasta adrese, tīmekļvietnes adrese/
legal address, phone, e-mail, website address)

Emblēma vai logotips

PRASMJU APLIECĪBA
Medicīniskā aprūpe

CERTIFICATE OF PROFICIENCY
Medical Care

Nr./No _____

Vārds, uzvārds
Name, surname

Dzimšanas datums
Date of birth (dd.mm.yyyy.)

Izsniegšanas datums
Date of issue (dd.mm.yyyy.)

Derīga līdz
Valid till (dd.mm.yyyy.)

Fotogrāfija
Photograph

Dokumenta īpašnieka paraksts
Signature of the holder of the document

Ieraksts par kvalitātes sistēmas sertificēšanu
Record on certification of the quality system

VSIA „Latvijas Jūras administrācija” Jūrnieku reģistrs
Mācību kursu standartprogramma „Medicīniskā aprūpe”
(Versija Nr.1, 31.05.2021. redakcija)

Šīs prasmju apliecības Nr. _____ izsniegšana ir saskaņota ar Latvijas Jūras administrāciju un atbilst 1978. gada Starptautiskajā konvencijā par jūrnieku sagatavošanu un diplomēšanu, kā arī sardzes pildīšanu (ar grozījumiem) (STCW konvencija) ietvertajām prasībām.

This Certificate of Proficiency No _____ is issued under the approval of the Maritime Administration of Latvia and provisions of the International Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers, 1978, as amended (STCW convention).

Prasmju apliecības likumīgais īpašnieks ir apguvis sertificētu mācību kursu programmu un apliecinājis savu kompetenci:

Holder of the Certificate of Proficiency has completed the training course and proved his/her competence:

Mācību kursu programmas nosaukums <i>Title of the Training Programme</i>	STCW konvencijas kodeksa standarts <i>STCW Convention Code Standard</i>
Medicīniskā aprūpe Medical Care	A-VI/4-2

Mācību kursu programma ir sertificēta Latvijas Republikas Satiksmes ministrijā.

The training programme has been certified by the Ministry of Transport of the Republic of Latvia.

Pilnvarotais vērtētājs

Authorized assessor

(paraksts/signature)

(vārds, uzvārds/name, surname)

Iestādes vadītājs

Head of the training institution

(paraksts/signature)

(vārds, uzvārds/name, surname)

Zīmoga vieta/*Official seal*

5. Detalizētais mācību plāns

Tēma, apakštēmas	Pasniegšanas metode	Stundu skaits		Mācību līdzekļi
		Teorija	Prakt.	
1. Tēmas nosaukums				
...				
2.3. Apakštēmas nosaukums:				
2.3.1. Apakštēmas izklāsta punkti;	Videofilma	0,5		[A1],[A2]
2.3.2....	Demonstrācija, Instrukcija, Praktiskais uzdevums		0,5	[A1],[M2]

Par programmas īstenošanu atbildīgā persona:

_____ (paraksts, vārds un uzvārds, amats)

Pielikumā jāpievieno praktisko uzdevumu apraksti un to izpildīšanas vērtēšanas kritēriji.

Programmā paredzētajām praktiskajām nodarbībām jābūt vērstām uz prasmju iegūšanu, kas norādītas programmas plānotajos rezultātos.

6. Noslēguma pārbaudījuma dokumentācija

1. Teorētisko jautājumu un atbilžu datubāze (vismaz divi varianti, gadījumā, ja noslēguma pārbaudījumā tiek iekļauti teorētiskie jautājumi).
2. Praktisko uzdevumu apraksts un vērtēšanas kritēriji (gadījumā, ja noslēguma pārbaudījumā tiek iekļauti praktiskie uzdevumi).